

Bratia a sestry,

dnes sa uzatvára kalendárny rok. Slová, ktoré sú základom tejto kázne sa nachádzajú v kapitole, ktorá uzatvára prvú biblickú knihu. Dnešný deň je určite charakteristický tým, že sa pozeráme do minulosti. Premýšľame nad tým, čo sme počas roka zažili.

Aj Jozef sa musel vrátiť k tomu, čo prežil. Nestalo sa to v uplynulom roku, ale neskôr a nebolo to nič príjemné ani závideniahodné. Spôsobili to Jozefovi bratia a sami to označujú ako zlo. Myslím si, že to nemusíme bližšie špecifikovať. Príbeh o Jozefovi a jeho bratoch patrí medzi najznámejšie biblické príbehy. Napriek tomu si to len v krátkosti zopakujeme. Jozefovi nevlastní bratia na Jozefa žiarlili. Chceli ho zabiť, ale nakoniec ho predali do otroctva. Otcovi povedali, že ho roztrhala divá zver. Otcovi spôsobili zármutok a bolesť. S Jozefom to nakoniec dobre dopadlo, ale predtým zažil ešte nejedno poníženie.

Keď sa pozeráme späť, čo vidíme my? Bolo tam viac toho dobrého alebo toho zlého? Možno sme boli v koži Jozefa. Niektí nám ublížili. Zažili sme veľa krívd a nespravodlivosti. Možno naopak sme boli viac ako Jozefovi bratia. Slovom alebo skutkom sme ublížili niekomu druhému. Každý z nás mohol v uplynulom roku prežiť niečo iné. Sme rozdielni. To, čo nás spája je jedna viera. Nad nami všetkými bdie jeden Boh.

Božie konanie je z pohľadu človeka predivné. Boh presahuje naše myšlienky a predstavy. Boha nedokážeme opísať a vystihnúť. Veríme, že Božia vôľa je naše spasenie. Veríme, že Boh je láska a robí všetko pre naše dobro. Cesta k cieľu môže viesť cez nejednu prekážku. Žalmista uvádza: „Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú.“ (23, 4) Jozef zažil veľa zla, ale dôveroval Bohu. Dôveroval Bohu, keď bol krivo obvinený a nespravodlivo uväznený. Dôveroval Bohu, keď na neho zabudol človek, ktorému predtým pomohol.

Jozef aj za zlými udalosťami vo svojom živote vierou vnímal Božie pôsobenie. Nebol to Boh, kto mu spôsobil zlo. Boli to ľudia. V Liste Jakuba je napísané: „Nech nikto nehovorí v pokúšaní: Boh ma pokúša. Ved' Boha nemožno pokúšať na zlé, a ani On nepokúša nikoho. Ale každý je pokúšaný tým, že ho vlastná žiadosť zachvacuje a zvádza. Žiadosť potom, keď počala, porodí hriech, a hriech - vykonaný - splodí smrť. Nemýľte sa, bratia moji milovaní! Len dobrý údel a len dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel,...“ (Jk 1, 13-16) Boh dokáže aj zlé ľudské činy obrátiť v dobrý výsledok. Vidíme to veľmi jasne aj na príbehu Ježiša Krista. Cesta k spaseniu vedie cez kríž. Ježiš zakúsil veľa zla, ale výsledok nebol zlý. Aj vtedy, keď do našich životov vstúpi to, čo označujeme ako zlé, dôverujme Bohu. Boh má posledné a rozhodujúce slovo.

Jozef sa nechcel bratom pomstiť. Jozefovi bratia si mysleli, že to bolo len kvôli ich otcovi. Po otcovej smrti si chcú pomôcť aj zrejme tým, čo si oni sami vymysleli. Opakovane prosia Jozefa o odpustenie a dodávajú, že to bolo aj otcovo želanie pred smrťou. Určite otec nechcel, aby si jeho synovia ďalej ubližovali, ale v Biblii sa nepíše nič o tom, že by Jákob niečo také pred smrťou prikázal. Nie je to ani dôležité, pretože Jozef sa aj tak nerozhodol pre pomstu, ale pre milosrdenstvo. Jozef bratom hovorí, že sa postará aj o ich deti. Odpustenie rozmnožuje dobro a buduje budúcnosť.

Jozef sa spoľahol na Boha, a to ho viedlo v živote. Ak prijímame od Boha odpustenie, potom si aj my máme navzájom odpúšťať. V modlitbe Pánovej prosíme, aby nám Boh odpustil naše viny. Ježiš k tomu dodáva: „Lebo ak ľuďom odpustíte ich previnenia, aj vám odpustí váš Otec nebeský; ale ak neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vám, keď sa prevínite.“ (Mt 6, 14-14) O tom, že si máme navzájom odpúšťať hovorí Ježiš aj skrze podobenstvo o nemilosrdnom sluhovi. Jeden sluha dlhoval kráľovi obrovskú sumu. Mal byť kvôli tomu aj s rodinou predaný do otroctva. Prosil kráľa, aby mu dlh odpustil. Kráľ sa nad ním zmiľoval. Neskôr sa stalo, že aj tomu sluhovi iný sluha dlhoval nejakú sumu. Bola to neporovnateľne menšia čiastka. Prosil ho, aby počkal ešte nejaký čas. Nebolo mu to umožnené a bol uväznený. Kráľ sa o tom všetkom dozvedel. Nahnevalo ho, že ten, komu on preukázal milosrdenstvo, nebol milosrdný. Nakoniec bol predsa len potrestaný.

Boh je láska a učí nás, aby sme sa milovali navzájom. Prijímame Božie dary a máme sa o ne podeliť s inými. Boh skrze Ježiša nepriniesol na svet odsúdenie. Neodpustenie sa rovná odsúdeniu. Posledný súd náleží iba Bohu. Jozef si to uvedomoval. Pokoril sa pred Bohom, a to mu dávalo silu nesprávať sa k bratom tak, ako sa oni zachovali voči nemu. Nie je to vôbec ľahké. V tom spočíva zápas kresťana. Je možno pre nás ľudí prirodzenejšie a ľahšie na urážku reagovať urážkou, na ublíženie ublížením. Božie slovo nás učí tomu, aby sme odpúšťali a konali to, čo je dobré podľa Božej vôle.

Veríme, že Boh nás cez tento rok previedol. Bol s nami vo všetkom, čo sme počas roka prežili. Ďakujeme Bohu, že sme mali dostatok všetkého, čo sme potrebovali. Ďakujeme mu, že aj v ťažkých chvíľach sme v Jeho slove nachádzali oporu, posilnenie a usmernenie. Svoje starosti vložme do modlitby a odovzdajme Bohu. Prosme o silu, aby sme v tomto svete nešírili zlo, ale milosrdenstvo. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Kolosenským v 3. k.:

Ako vyvolení Boží, svätí a milovaní, oblečte teda srdečné milosrdenstvo, dobrotivosť, pokoru, krotkosť, trpezlivosť. Znášajte sa vospolok a odpúšťajte si, ak by niekto mal sťažnosť proti niekomu; ako aj Pán odpustil vám, tak aj vy. A najmä priodejte sa láskou, ktorá je spojivom dokonalosti.

Pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum, nech háji a ochraňuje vaše srdcia i vaše mysle v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Amen.